

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ -

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเป็นการวิจัยเชิงสำรวจปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เป็นนักเรียนวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4-6 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2546 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตวัฒนา และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2546 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตดุสิต และเขตวัฒนา จำนวน 500 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และส่วนที่ 2 ประกอบด้วย แบบวัดความรู้เรื่องเพศ, แบบวัดเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน, แบบสอบถามสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว และแบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศของบุคคลในครอบครัว เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการมอบหมายแบบสอบถาม ให้อาจารย์ซึ่งได้รับการอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามจากผู้วิจัย แบ่งเป็น โรงเรียนระดับปวช. 2 โรงเรียน จำนวน 200 ฉบับ และ 100 ฉบับ ตามลำดับ และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 โรงเรียน จำนวน 200 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 500 ฉบับ โดยผู้วิจัยให้วัยรุ่นหญิงเก็บแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกด้วยหลังจากตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้วิจัยประสานงานกับอาจารย์เพื่อรับแบบสอบถามคืนใน 1 สัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ของโรงเรียนเป็นอย่างดี ในการติดตามแบบสอบถาม ทำให้เก็บแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด หลังจากนั้นคัดแบบสอบถาม

ฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อจำนวน 377 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ละเว้นเพศสัมพันธ์จำนวน 242 คน และกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์จำนวน 135 คนแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบแบบสอบถามจำนวน 500 ฉบับ พบว่ามีแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 377 ฉบับ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อสรุปข้อมูลของคุณลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา จากนั้นทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย และสร้างสมการทำนายปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับโอกาสเกิดการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) ด้วยวิธี Forward stepwise เพื่อคัดเลือกตัวแปรเข้าสมการความถดถอยโลจิสติก

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. ค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ
2. ความรู้เรื่องเพศ
3. เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
4. สถานภาพสมรสของบิดามารดา
5. สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
6. สัมพันธภาพภายในครอบครัว
7. การสื่อสารเรื่องเพศของบุคคลในครอบครัว
8. ลักษณะการพักอาศัยในปัจจุบัน
9. การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์
10. แหล่งความรู้เรื่องเพศ

โดยมีตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และการละเว้นเพศสัมพันธ์ ในที่นี้ เหตุการณ์ที่ผู้วิจัยสนใจ คือ การละเว้นเพศสัมพันธ์ เมื่อนำมาวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติก พบว่า มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปรที่เข้าสมการความถดถอยโลจิสติก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์, เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน, ค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ, ความรู้เรื่องเพศ และสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว

แต่จากผลการศึกษาค้างนี้ พบว่า ตัวแปรค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ มีค่า $B = 0.000$ แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ ไม่ได้ทำให้โอกาสที่วัยรุ่นหญิงจะมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นหรือลดลง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเฉพาะตัวแปรที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการละเว้นเพศสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 ตัวแปร มาวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกอีกครั้ง โดยตัดตัวแปรค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับออก พบว่า สามารถพยากรณ์โอกาสเกิดการละเว้นเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 73.20 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\text{โอกาสเกิดการละเว้นเพศสัมพันธ์} = 0.954 - 1.682 (\text{FRIEND}) + 0.097 (\text{KNOWLEDGE}) - 0.093 (\text{ATTITUDE}) + 0.034 (\text{RELATION})$$

เมื่อ FRIEND = การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์

KNOWLEDGE = ความรู้เรื่องเพศ

ATTITUDE = เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

RELATION = สัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว

และจากการผู้วิจัยได้นำเอาค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ และกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ เพื่อดูความแตกต่างระหว่างวัยรุ่นทั้งสองกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่ละเว้นเพศสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่องเพศ และค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัว สูงกว่ากลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ แต่มีจำนวนเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์ และค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ต่ำกว่ากลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ จากผลการวิจัยครั้งนี้ จึงพอสรุปได้ว่า วัยรุ่นหญิงที่มีจำนวนเพื่อนสนิทที่มีเพศสัมพันธ์น้อย, มีเจตคติที่ไม่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน, มีความรู้เรื่องเพศดี และมีสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในครอบครัว ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มจะละเว้นเพศสัมพันธ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ความอดทนโดยใจจิติก เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการมีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการละเว้นเพศสัมพันธ์ กล่าวคือ การที่วัยรุ่นมีจำนวนเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น โอกาสที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยเรื่องเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันของพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ดังที่พบได้จาก กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ที่ตอบว่ามีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่าไม่มีและไม่ทราบ ขณะที่กลุ่มที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะตอบว่าไม่มีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์ แสดงว่าการที่วัยรุ่นคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์นั้น มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ หรือการละเว้นเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิง

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ ซีระพันธุ์ และคณะ (2544) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา พบว่า การทำกิจกรรมของกลุ่มเพื่อนที่คบบมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง และสอดคล้องกับการศึกษาของ Magnani และคณะ (2002) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-24 ปีที่มีการใช้สารเสพติด และมีการพูดคุยกับเพื่อนสนิทเกี่ยวกับเรื่องการคุมกำเนิด มีแนวโน้มสูงขึ้นไปจะมีเพศสัมพันธ์ ทำนองเดียวกันกับการศึกษาที่พบว่า การที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นชาย และเยาวชนหญิงโสดในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่มีเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์ มีแนวโน้มสูงขึ้นไปจะมีเพศสัมพันธ์ด้วย (จุฬารัตน์ หัวหาญ, 2539; ขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์, 2541) อีกทั้งยังมีรายงานอีกว่า วัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุยังน้อย มักจะใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนในตอนกลางคืน และวันสุดสัปดาห์ รวมทั้งมักมีความเชื่อที่ว่ากลุ่มเพื่อนของตนเคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว (Kraft, 1991; Manlove et al., 2001) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาที่พบว่าวัยรุ่นที่เข้ารับบริการสุขภาพในคลินิกที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มักมีการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของกลุ่มเพื่อนอีกด้วย (Boyer et al., 2000) ในทางตรงกันข้าม วัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ มักมีการละเว้นเพศสัมพันธ์ด้วยเช่นกัน (Beal et al., 2001; Santelli et al., 2004) จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ และผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนสอนให้เด็กเรียนรู้กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของวัยรุ่น ซึ่งมักจะเป็นกฎเกณฑ์ที่แตกต่างจากกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ เมื่อวัยรุ่นอยู่ในกลุ่มเพื่อน จะมีความ

กล้าที่จะทดลองทำการใด ๆ ก็ตาม ที่ขัดแย้งกับข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ ยิ่งเป็นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานด้วยแล้ว ถือได้ว่าเป็นการทำทนายผู้ใหญ่อีกด้วย (สุพิศตรา สุภาพ, 2521; Master et al., 1986) อีกทั้งวัยรุ่นต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งบางครั้งไม่กล้าปฏิเสธเพื่อน เมื่อมีการชักชวนกันไปตามสถานที่ต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ดังนั้นพอสรุปได้ว่า การมีจำนวนเพื่อนสนิทที่เคยมีเพศสัมพันธ์น้อย ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงตอนปลายมีแนวโน้มจะละเว้นเพศสัมพันธ์

เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการละเว้นเพศสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อวัยรุ่นมีเจตคติในเชิงบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน โอกาสที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้จากกล่าวได้ว่า เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันของพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ดังที่พบได้จากกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ อาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ก็จะยอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากกว่าผู้ที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ ส่วนกลุ่มที่ละเว้นเพศสัมพันธ์มีแนวโน้มไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่วนหนึ่งอาจมาจากวัฒนธรรม ค่านิยม และมาตรฐานของสังคม ที่ต่างก็ปลูกฝังการแสดงออกในเรื่องเพศของวัยรุ่นหญิง ถึงแม้ว่าสังคมในปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไป มีสิ่งเร้ามากมายที่ส่งผลให้เจตคติในเรื่องเพศของวัยรุ่นหญิงเปลี่ยนแปลงไป แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่ายังคงมีวัยรุ่นหญิงกลุ่มที่มีเจตคติเรื่องเพศสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมอยู่

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ (2536) และศรีพัทธา จาริยวงศ์ (2539) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนงานวัยรุ่น, จุฬารัตน์ หัวหาญ (2539) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นชาย และขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์ (2541) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนหญิงโสดในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งต่างก็พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีเพศสัมพันธ์ มักจะมีเจตคติไปในทำนองเห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน และเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่ถือว่าเป็นเรื่องที่เสียหายและเป็นเรื่องที่ตนเองยอมรับได้ ในขณะที่กลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ตรงกันข้ามกับกลุ่มแรก และมองว่าเป็นเรื่องเสียหายและยอมรับไม่ได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Lacson และคณะ (1997) ที่พบว่า ปัจจัยที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในเขตเมือง ที่มีเพศสัมพันธ์และละเว้นเพศสัมพันธ์

กล่าวคือ กลุ่มนักศึกษาที่ละเว้นการมีเพศสัมพันธ์มีแนวโน้มไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน และเพศสัมพันธ์เพื่อความรื่นรมย์มากกว่านักศึกษาในกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์ ดังนั้น พอสรุปได้ว่า การมีเจตคติที่ไม่เห็นด้วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงตอนปลายมีแนวโน้มจะละเว้นเพศสัมพันธ์

ค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยโลจิสติกของปัจจัยเรื่องค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่ได้รับนั้น มีค่าเท่ากับศูนย์ ($B = 0.000$) แสดงว่า การที่วัยรุ่นหญิงมีค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่เพิ่มขึ้นนั้น โอกาสที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์หรือไม่มีเพศสัมพันธ์ไม่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า มีปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้มากกว่าปัจจัยเรื่องค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่วัยรุ่นได้รับเพียงอย่างเดียว อาทิเช่น การศึกษาของพิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ (2536) พบว่า รายได้ของแรงงานสตรีวัยรุ่น อาจไม่ได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลอย่างแท้จริง แต่รายได้เป็นเพียงทางผ่านของอิทธิพลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งไปยังพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากงานวิจัยดังกล่าว พบว่า คนงานวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาเดียวกันแต่มีรายได้แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน แต่กลับมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะอื่น ๆ นั่นคือ รายได้จะเพิ่มขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นของคนงานสตรีวัยรุ่น ซึ่งอายุที่เพิ่มขึ้นนั้น อาจส่งผลให้วัยรุ่นมีแนวโน้มจะมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นมากกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้นเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังมีการศึกษาของสุปราณี แก้วกุดัน (2543) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีค่าใช้จ่ายประจำเดือนแตกต่างกัน ไม่ได้ส่งผลให้มีการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยที่แตกต่างกัน นอกจากนั้น ยังอาจเกี่ยวข้องกับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เนื่องจากมีการศึกษาของ กรองทิพย์ จันแยม (2538) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายต่างกัน มียอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ไม่ว่าจะนักศึกษาจะได้รับเงินค่าใช้จ่ายมากหรือน้อย ก็อาจยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นได้ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า การที่วัยรุ่นจะมีหรือไม่มีเพศสัมพันธ์นั้น ไม่ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายที่ตนเองมีอยู่ และการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไม่ได้ทำไปเพื่อต้องการเงิน แต่อาจเกิดจากการทำตามกลุ่มเพื่อนที่คบอยู่ รวมทั้งความเชื่อในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของวัยรุ่นยังไม่ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกัน แต่ขึ้นอยู่กับสภาพการพักอาศัยกับบิดามารดามากกว่า (ณัฐวดี วิจิธรรม, 2539) นอกจากนั้นการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อต่าง ๆ ยังอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้มากกว่าปัจจัยเรื่องค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่วัยรุ่นได้รับเพียงอย่างเดียว

เนื่องจากมีการศึกษาของ สินนภา ภู่ว่าง (2544) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-21 ปี ที่มีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับสื่อมวลชน (เช่น โทรทัศน์ เป็นต้น) และสื่อเฉพาะกิจ (เช่น โปสเตอร์ เป็นต้น) ไม่แตกต่างกันทั้งนี้ เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นสื่อที่ส่งข่าวสารไปยังผู้รับสารเป้าหมายจำนวนมาก และอยู่กระจัดกระจายได้ในเวลารวดเร็ว และเป็นสื่อที่ไม่จำกัดกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะกลุ่มวัยรุ่นจะมีรายได้น้อย หรือมากก็ตาม อีกทั้งยังสามารถรับแผ่นพับ หรือโปสเตอร์ได้เช่นเดียวกัน ทำนองเดียวกับการศึกษาของ อนงค์ ชีระพันธุ์ และคณะ (2544) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาได้รับความรู้เรื่องเพศมากที่สุดจากรายการโฆษณาสินค้าต่าง ๆ (ลูกกลิ้ง, น้ำหอม, โลชั่น, สบู่, โฟมล้างหน้า, แชมพู) ที่แสดงการสัมผัสกอดจูบเนื้อตัวร่างกายระหว่างวัยรุ่นหญิงและชาย ซึ่งเนื้อหาข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศที่ได้รับนั้น ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ โดยไม่ขึ้นกับค่าใช้จ่ายประจำเดือน และนอกเหนือจากสื่อมวลชนยังมีสื่อนิตยสารที่สตรีวัยรุ่นและวัยทำงานที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน สามารถรับเนื้อหาเรื่องเพศจากสื่อ นิตยสารสตรีไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากหาซื้อได้ง่าย และไม่ต้องลงทุนมาก ผู้ที่รายได้น้อยก็สามารถซื้ออ่านได้ และไม่ว่ากลุ่มวัยรุ่นจะมีรายได้น้อย หรือมากก็ตาม มักมีความสนใจไม่แตกต่างกัน ในเนื้อหาแฟชั่น การแต่งกาย แต่งหน้า และรองลงมาคือเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เช่น เทคนิคการจูบใจเพศตรงข้าม เป็นต้น ล้วนส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเจตคติเรื่องเพศของวัยรุ่นได้ไม่ต่างกัน (เริงฤดี ปรากฏาระพันธ์, 2544) ดังนั้นพอสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่วัยรุ่นหญิงได้รับนั้น ไม่เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดว่าวัยรุ่นหญิงจะมีการละเว้นเพศสัมพันธ์หรือไม่

ความรู้เรื่องเพศ

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ความรู้เรื่องเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการละเว้นเพศสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อวัยรุ่นมีความรู้เรื่องเพศเพิ่มขึ้น โอกาสที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์ลดลง อาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ละเว้นเพศสัมพันธ์มีความรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง จะตระหนักและสามารถเปรียบเทียบผลดีผลเสียของพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ได้ นอกจากนั้น อาจกล่าวได้ว่าความรู้เรื่องเพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงแตกต่างกัน ดังที่พบได้จาก กลุ่มตัวอย่างที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่องเพศสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ อนงค์ ชีระพันธุ์ และคณะ (2544) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา พบว่า การที่วัยรุ่นได้รับความรู้เรื่องเพศเพิ่มขึ้น มักมีพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ (2536) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนงานวัยรุ่นหญิงตอนปลาย และ

ขวัญชนก ศิริวัฒน์กาญจน์ (2541) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนหญิงโสด ในสังกัดศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งงานวิจัยทั้งสองชิ้นพบว่า การที่วัยรุ่นมีความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จากแหล่ง ต่าง ๆ ในสังคมมาก รวมทั้งมีความรู้เรื่องโรคเอดส์เพิ่มขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ลดลง อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Magnani และคณะ (2002) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่น อายุระหว่าง 10-24 ปีที่มีความรู้ในเรื่องการป้องกันโรคเอดส์ในระดับที่สูงกว่า จะมีการยับยั้งชั่งใจ ต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมากกว่าวัยรุ่นที่มีความรู้เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ในระดับต่ำ กว่า ทำนองเดียวกัน มีการศึกษาของ Rock, Ireland และ Resnick (2003) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ เป็นวัยรุ่นทั้งหญิงและชายที่มีความรู้เรื่องเพศในระดับต่ำ มักมีจำนวนเพิ่มขึ้นของคู่นอนทั้งเพศ เดียวกันและคู่นอนต่างเพศ และการศึกษาของ Kershaw และคณะ (2003) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ เป็นวัยรุ่นหญิงที่มารับบริการในโรงพยาบาล, ศูนย์บริการสุขภาพชุมชนและคลินิก ที่มีพฤติกรรม เพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยสูง มักมีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในระดับต่ำ

ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาหลายเรื่อง ได้แก่ การศึกษาของ จุฬารัตน์ ห้าวหาญ (2539) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นชาย พบว่า พฤติกรรมเพศสัมพันธ์ ของวัยรุ่นชายไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้เรื่องเพศ, ความรู้เรื่องการคุมกำเนิด และความรู้เรื่อง โรคเอดส์ อีกทั้งผลการวิจัยครั้งนี้ ยังไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษาชายระดับปริญญาตรี ที่มีความรู้เรื่องโรคเอดส์ในระดับที่สูง มักคิดว่าตนเองรู้จักวิธี ป้องกันตนเองดี ทำให้ไม่มีความเสี่ยงต่อการติดโรค ดังนั้นจึงมีแนวโน้มมากขึ้นที่จะมีเพศสัมพันธ์ (ถิรพงษ์ ถิรมนัส, 2537) นอกจากนี้ ยังมีรายงานที่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ กล่าวคือ วัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว มักมีความรู้เรื่องถุงยางอนามัย และวิธีการคุมกำเนิดในระดับที่สูงกว่า วัยรุ่นที่ละเว้นเพศสัมพันธ์ อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่ละเว้นเพศสัมพันธ์จะมีประสบการณ์การใช้ ถุงยางอนามัย และการคุมกำเนิดน้อยกว่าผู้ที่มีเพศสัมพันธ์ (Lacson et al., 1997) ทำนอง เดียวกัน มีการศึกษาของ Magnani และคณะ (2002) พบว่า วัยรุ่นที่ได้รับความรู้เรื่อง การคุมกำเนิดจากกลุ่มเพื่อนเพิ่มขึ้น มักมีแนวโน้มสูงขึ้นที่จะมีเพศสัมพันธ์ อาจเป็นไปได้ว่าวัยรุ่น กลุ่มนี้คิดว่าตนเองรู้จักวิธีใช้เป็นอย่างดี จึงไม่เสี่ยงต่อการได้รับผลเสียจากการมีเพศสัมพันธ์

จากความแตกต่างของผลการศึกษาครั้งนี้กับผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น อาจเป็นไปได้ว่าในแต่ละการวิจัย เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันไปตามอายุ, เพศ, ประสบการณ์ชีวิต, ลักษณะของสถานศึกษา และแหล่งความรู้เรื่องเพศ รวมทั้งมีความสนใจใน เรื่องเพศแตกต่างกัน อีกทั้งยังน่าจะเกี่ยวข้องกับการมีคู่อีก เพราะมีการศึกษาเชิงคุณภาพของ อร่ามศรี กฤษณเศรษฐี (2543) พบว่า กลุ่มวัยรุ่นหญิง มองว่า "เรื่องเพศเป็นเรื่องไกลตัว" ซึ่งการ

ตอบแบบสอบถามเชิงปริมาณ หากผู้ตอบยังไม่มีแฟนหรือคู่รัก จะไม่ตอบเกี่ยวกับเรื่องการเลือกคบแฟน, การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย, การป้องกันโรคเอดส์ และการตั้งครรภ์ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่ไม่มีคู่รักอาจให้ความสนใจและจดจำเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศในด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมทั้งวิธีใช้การคุมกำเนิดที่ถูกต้องน้อยกว่าผู้ที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์แล้ว นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเนื้อหาของการวัดความรู้เรื่องเพศจากงานวิจัยหลายเรื่อง พบว่า มีความแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทำให้เนื้อหาของแบบวัดความรู้เรื่องเพศจึงแตกต่างกัน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะวัดความรู้เรื่องเพศศาสตร์ศึกษาที่มีขอบข่ายตามอายุของผู้เรียน ตามแนวคิดของนิกร ดุสิตสินและคณะ (2545) ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าวัยรุ่นควรมีความรู้เรื่องเพศที่เหมาะสมกับอายุ, สภาพการรับรู้ และวุฒิภาวะเป็นหลัก วัยรุ่นจึงจะสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ ก็ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของความรู้เรื่องเพศศาสตร์ศึกษาในวัยรุ่นทั้งสองกลุ่มที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์แตกต่างกัน ดังนั้น พอสรุปได้ว่า การมีความรู้เรื่องเพศดี ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงตอนปลายมีแนวโน้มจะละเว้นเพศสัมพันธ์

สัมพันธภาพภายในครอบครัว

ผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการละเว้นเพศสัมพันธ์ กล่าวคือ การที่วัยรุ่นมีสัมพันธภาพภายในครอบครัวที่ดี โอกาสมีเพศสัมพันธ์ก็จะลดลง นอกจากนี้ยังอาจกล่าวได้ว่า สัมพันธภาพภายในครอบครัวเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันของพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตอนปลาย ดังที่พบได้จากกลุ่มที่ละเว้นเพศสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพภายในครอบครัวสูงกว่ากลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีพัทธา จาริยวงศ์ (2539) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนที่ทำงานโรงงานอุตสาหกรรม พบว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวดี จะมีพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสมกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีปานกลางและไม่ดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ อิศพงษ์ อภิรมณ์ (2537) ที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชายระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลใกล้ชิด มีแนวโน้มจะละเว้นเพศสัมพันธ์ อีกทั้งมีการศึกษาของ กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคณะ (ม.ป.ป.) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวดี จะเชื่อในเรื่องของการรักเดียวในเดียว ไม่สำส่อนทางเพศจะทำให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ รวมทั้งการรักษานวลสงวนตัว รับผิดชอบและให้เกียรติหญิงที่ตนรัก และใช้ถุงยางอนามัยในการ

ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทำนองเดียวกับ การศึกษาที่พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางเพศกับความสัมพันธ์ในครอบครัว กล่าวคือ การได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันกับบิดามารดามีส่วนในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ได้ (Magnani et al., 2002) และการที่ครอบครัวให้ความรักความอบอุ่น, มีความใกล้ชิดกันของบิดามารดากับบุตร, มีการสื่อสารกันในครอบครัวที่ดี มีสิ่งแวดล้อมภายในครอบครัวดี และได้รับการเอาใจใส่ดูแลที่ดีจากบิดามารดาทำให้วัยรุ่นมีการคงไว้ซึ่งการละเว้นเพศสัมพันธ์ และชะลอการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (Jaccard et al., 1996; Lammers et al., 2000; Miller, 2002) นอกจากนี้ การได้รับความรักจากครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นนอกระบบการศึกษา มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์อีกด้วย (Smith et al., 2003) ดังนั้น พอสรุปได้ว่า การมีสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงตอนปลายมีแนวโน้มจะละเว้นเพศสัมพันธ์

สรุปได้ว่าการส่งเสริมให้วัยรุ่นมีการละเว้นเพศสัมพันธ์เป็นวิธีที่ดีที่สุด ในการลดปัญหาทางเพศในปัจจุบัน แต่การออกคำสั่งให้วัยรุ่นเหล่านั้นละเว้นเพศสัมพันธ์เพียงอย่างเดียวคงไม่ใช่การแก้ไขปัญหาเรื่องเพศอย่างแท้จริง ดังนั้นบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ และผู้ให้การศึกษา ควรหันมาทำความเข้าใจกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการละเว้นเพศสัมพันธ์อย่างถ่องแท้ พร้อมกับร่วมมืออย่างจริงจังในการสนับสนุนและส่งเสริมปัจจัยดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ควรให้ความสำคัญกับการคบเพื่อนของวัยรุ่น โดยการทำความรู้จักับกลุ่มเพื่อนที่บุตรหลานคบอยู่ รวมทั้งสร้างความเชื่อใจไว้วางใจ ให้ความช่วยเหลือเมื่อบุตรหลานต้องการ เพื่อที่วัยรุ่นจะได้ไม่ปิดบังเมื่อมีปัญหา หรือปรึกษากับเพื่อนแต่ไม่ปรึกษาผู้ใหญ่

1.2 บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ควรปลูกฝังเจตคติต่อพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการละเว้นเพศสัมพันธ์ เพื่อช่วยให้วัยรุ่นได้ตระหนักต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมกับวัย ศีลธรรม และประเพณีอันดีงาม

1.3 ควรรณรงค์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้อง รวมทั้งวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ควรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์ด้วย

1.4 ครอบครัวควรให้ความสำคัญกับการให้ความรัก ความอบอุ่น รวมทั้งความมั่นคงปลอดภัยแก่บุตรหลานให้มาก อันเป็นรากฐานสำคัญในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งพบว่ามีเพศสัมพันธ์แล้ว ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาเรื่องเพศตั้งแต่แรกเข้าสู่วัยรุ่น จึงควรมีการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นด้วย

2.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะวัยรุ่นหญิง ดังนั้น เพื่อให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ จึงควรมีการศึกษาในวัยรุ่นชายด้วย

2.3 การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นเพียงแค่วิถีทางของปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ ดังนั้น ควรมีการนำปัจจัยเหล่านี้ไปศึกษาวิจัยโดยออกแบบการวิจัยเชิงวิเคราะห์ในลักษณะอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองเชิงสาเหตุ (Causal model) เป็นต้น

2.4 การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interviewing), การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นต้น เพื่อให้ได้รายละเอียดมากยิ่งขึ้น